

Kristina Nya Glaffeys roman er ikke ret sjov

Foto: Frida Gregersen.

Christine Lind Ditlevsen 09.04.2022

LITTERATUR // ANMELDELSE – Kristina Nya Glaffey har skrevet et portræt af den moderne mand. Eller det er i hvert fald genreangivelsen på bogens omslag. Et portræt vil anmelder Christine Lind Ditlevsen ikke kalde den – og slet ikke af den moderne mand.

Lad mig lige først sige, at det irriterer mig voldsomt, når et forlag på omslaget selvanmelder sin bog og kalder den "humoristisk". Det gør man selvfølgelig, fordi man er bange for at blive mislæst (og af samme grund gik samme forlags skønlitterære chef for nylig også ud med en disclaimer på forlagets nye digtsamling "Institutionaliseret"). Jeg vil meget gerne som læser selv have lov til at afgøre, om jeg synes bogen er humoristisk.

Romanen *To The Modern Man* (TTMM) består af 75 siders uafbrudt fremvisning af alt, der er ynkeligt, grinagtigt og ubehageligt ved Manden, illustreret ved en mands færden og tankegang en morgen, hvor fortælleren, som også er *hateren*, fra første linje ønsker manden det værste.

Derefter følger 13 en halv sides forbandelser udmundende i lønlige håb. Igen adresseret Manden.

Jeg er stor fan af [Kristina Nya Glaffeys](#) forfatterskab, jeg synes, det er klogt, sjovt og rigtigt, det hun siger i sine bøger. Og sjovt skrevet. Men jeg kan ikke lide *To The Modern Man*, og jeg forstår ikke projektet.

Mandens tusind dårlige træk

Hvis jeg nu selv skal forsøge at definere, hvad TTMM er – jeg synes ikke bogens egen definition ”portræt” er dækkende – så vil jeg sige, at Glaffeys bog er en satire. I pressemeddelelsen skriver forlaget en masse om, hvad fortællestemmen *ikke* er interesseret i, og slutter med, at stemmen i bogen mere eller mindre kun er interesseret i ”at skabe et rum, hvor den moderne mand ikke har nogen stemme, hvor han kun er én, der bliver betragtet, én der bliver talt til.”

Kvinder er også dårlige feminister.

Satire er mulige sandheder sagt på en ondskabsfuld, morsom måde. Noget man kan spejle sig i, samtidig med, at man får lidt ondt i spejlbilledet. TTMM er ondskabsfuld, men ikke ret sjov, og jeg kan til overflod spejle mig i den – som kvinde.

Lad os begynde med min største anke, eftersom det er en del af bogens titel: jeg forstår simpelthen ikke, hvorfor satire adresserer manden. Den nævner tusind dårlige træk ved manden; egoisme, overforbrug, fantasiløs æstetik, overdreven kønsdrift, hulhed, bedsteborgerlighed, perfektionisme, dødsangst, magtstræben, kontroltrang, privilegieblindhed, hykleri, påtaget feminisme og mange flere. Men disse træk er ikke eksklusivt mandens, de kunne lige så godt knytte sig til andre køn. Kvinder er også dårlige feminister.

Chiagrød, renselseskure, skyldfølelse og dårlig sex

Jeg finder ikke noget sted i bogen belæg for, at det er manden, der skal stå for skud. Det er som om, det er grebet ud af den blå luft. Hvis man ville fælde manden, kunne man gå efter *the toxic masculinity*, piktænkning, værkstedshumor og andre udprægede mandagtige ting. Men hvorfor egentlig ikke bare tale til det moderne menneske, som er præcis så latterlig, og som kan genkende sig selv i det middelmådige, storhovede trædemølle-menneske, bogen beskriver?

Det er som om H.C. Andersen er genopstået og har fundet sine mest florumvundne spydigheder frem

Undtagelsen kunne være den håndfuld steder, hvor manden spiddes for sin homofobi og sin fascination af lesbisk seksualitet; det er, i hvert fald i fordommene, oftest manden, de træk findes hos.

Og hvorfor skal anklagerne ske i et så manieret sprog? Det er som om H.C. Andersen er genopstået og har fundet sine mest florumvundne spydigheder frem. Hvorfor det? Når vi nu vitterlig befinder os i samtalebadeværelsets tid med alt hvad det indebærer af chiagrød, renselseskure, skyldfølelse og dårlig sex. Den behøver ikke et gammeldags, opstyltet sprog for at fremstå latterlig.

Som den moderne voksenbaby, jeg er, hyler jeg: Kan jeg overhovedet gøre noget rigtigt?

Og jeg forstår ikke, hvorfor vi lægger ud scenisk, godt, nemlig i soveværelset lige efter, at manden er vågnet, men derefter gradvis glemmer, at der til at begynde med fandtes et objekt, der bevægede sig rundt i sin bolig. I stedet tager den ene refleksion den andet og bliver til ren abstraktion og perfiditet uden ankeret til de dagligdags ting, man som læser kan mellemlande i.

Du må ikke købe retrotøj

Jeg forstår heller ikke, hvordan Glaffey har udvalgt de ting, fortællestemmen håner: Du må ikke bruge ekstremt meget energi på alternative medikamenter og metoder. Du må ikke købe retrotøj bare for at føle dig godt tilpas. Du må ikke indrette dit hjem, som du vil, og slet ikke med rengøringsvenlige flader. Du må ikke lide under din kærlighedsløse barndom. Du må ikke ritualisere din hverdag og sætte strukturer op for bedre at kunne håndtere livet. Du må ikke mangle personlighed, det er det værste. Som den moderne voksenbaby, jeg er, hyler jeg: Kan jeg overhovedet gøre noget rigtigt?

Man tager sig selv i at tænke ”og hva’ så?” mens fortællestemmen uden ophør remser sine forbandelser op.

Hvem er det, der skal sidde og godte sig, mens de læser bogen? Selvom mit køn har været, og visse steder stadig er, undertrykt, føler jeg ikke den trang. Det er ikke den måde, vi skal reagere på.

Man tager sig selv i at tænke ”og hva’ så?” mens fortællestemmen uden ophør remser sine forbandelser op. På bogens sidste sider kommer der lidt mere luft mellem – og system – i dem, og det, der hele tiden har ligget som en sølvtråd i teksten, at *hateren* selv er lille og har dårlig fantasi, kommer her helt tydeligt frem. ”Må dit islandske askesalt slippe op,” og ”Må du en hel dag igennem overse det indtørrede tandpastaskum i din mundvige” et lille ubetydeligt ønske og tilmed kedeligt.

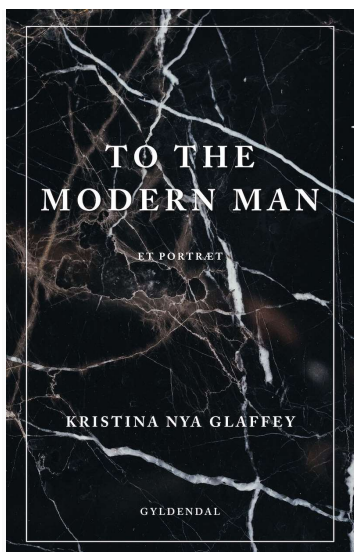

Foto: Gyldendal

Og her er det, jeg er nødt til at spørge mig selv, om Glaffey har lavet en meta-roman, der peger på vores allesammens overudviklede evne til at pege væk fra os selv, når der skal findes fejl og skyld? Noget med, at vi alle sammen burde se med mildere øjne på hinanden. Jeg tror det ikke, men selv hvis det er sådan, består mine spørgsmål: Hvorfor er den skrevet i det sprog, hvorfor er det kun manden, der bliver disset, og hvorfor er det sådan nogle mærkelige ting, han bliver disset for?

Samtale frem for enetale

Bogens sidste sætning ”Må du udbrede dig om den komplicerede verden, mænd skal *navigere* i nu om dage”, er en mærkelig forbandelse, som måske mere er en forudsigelse om mænds reaktion på bogen. Og at navigere står i kursiv, er måske en særlig jamrende effekt, jeg ved det ikke.

Jeg ved ikke, om mænd jamrer lige så meget, som de prøver at navigere nu om dage, og jeg vil helst ikke ende med at stille tingene alt for firkantet op, for jeg synes, at emner som egoisme, overforbrug, fantasiløs æstetik, overdreven kønsdrift, hulhed, bedsteborgerlighed, perfektionisme, dødsangst, magtstræben, kontroltrang, hykleri, påtaget feminisme og privilegieblindhed fortjener en samtale frem for en enetale. Muligvis en satirisk samtale, men i hvert fald en samtale.

To The Modern Man

Forfatter: Kristina Nya Glaffey

Forlag: Gyldendal

Udkom 31. marts 2022

feminismelitteratursatire

Christine Lind Ditlevsen

Christine Lind Ditlevsen (f. 1971) bor et sted, der er alt for småborgerligt til at blive afsløret her. Tæt på en sø. Forfatterens store interesse er - udover at bevare sit familieliv - at aflive hverdagen. Disse to interesser kan i nogen grad siges at